

BILAG C2

Trine Pertou Mach: ”En genetablering af den regelbaserede verdensorden bør stå allerøverst på Danmarks udenrigspolitiske dagsorden”.

Ræson. 19.05.2023. Uddrag.

Trine Pertou Mach er medlem af Folketinget og udenrigsordfører for Enhedslisten.

Regeringens nye udenrigspolitiske strategi skal måles på løfterne om at tage afsæt i en regelbaseret orden og på efterlevelse af menneskerettighederne – også når det er svært. Hvis principperne om retsorden, demokrati og menneskerettigheder skal vinde fodfæste igen, skal vi vise, at vi selv tror på dem og efterlever dem.

Regeringens nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi viser en forandret verden. Den internationale politiske virkelighed er ved at indfinde sig i Udenrigsministeriet, hvor der er en større realisme i forhold til, at den internationale politiske og økonomiske magt er under hastig forandring, ikke alene mod øst men også mod syd. Det er afgørende for vores internationale ageren. Men det er ikke klart, hvad man skal forvente af ’pragmatisk idealisme’. Der er en række vigtige holdepunkter, men vi ved ikke, hvordan de vægtes, og det er svært helt at få hold på retningen. Det afgørende bliver, hvordan pragmatismen manifesterer sig.

Siden der ikke er klare strategiske mål for udenrigspolitikken, er den oplagte bekymring, at den bliver mere pragmatisk end værdibaseret, og at varer og politiske alliancer skal handles til henholdsvis højest og lavest bydende. Lars Løkke har brugt vendinger som ’prædike mindre moral’ og ikke at være ’kræsen’ om den angivelige fortid, han vil gå bort fra, fordi det gør det nemmere at indgå ligeværdige partnerskaber i en tid, hvor der er brug for at holde alverdens lande tættere på i konkurrencen med Kina.

Men hvad er det, Danmark ikke skal være kræsen med? Når man åbner for våbeneksport til et krigsførende diktatur som Saudi-Arabien, har man i hvert fald sat barren meget lavt. Det får sætningen, ”Danmark skal også engagere sig i opbygningen af europæisk forsvarsindustri og styrke vores virksomheders engagement i de internationale samarbejder til gavn for vores sikkerhed, velstand og velfærd” til at lyde ildevarslen. At være mindre ’kræsen’, selve den pragmatiske idealisme, rummer mange farer, når det skal vægtes op mod erhvervsfremme og ny industripolitik. At erkende, at der er brug for at genopbygge den manglende troværdighed og legitimitet i relationerne til det globale syd er en vigtig indsigt. Men det springende punkt bliver, hvad den pragmatiske idealisme putter i partnerskaberne, og hvem man vil lave dem med.

De ansatser, vi har set indtil videre, tyder på en antagelse om, at hvis man vender blikket bort fra menneskerettigheds-krænkelser, mangel på frihed og på demokrati, så bliver partnerskabet med landes magthavere lettere. Men der er intet respektfuldt eller ligeværdigt i at smide principperne i foyeren på vej til ligeværdige dialogmøder. Troværdighed og legitimitet kommer også af at være ærlig og konsistent.

Den udenrigspolitiske strategi understreger viljen til at holde de multilaterale spor i verden åbne. Det multilaterale samarbejde er afgørende for, at verden flytter sig et bedre sted hen – og derfor også for, at man kan forfølge det, der er de idealistiske tilkendegivelser. Der er meget fokus på det europæiske samarbejde. Det er klogt og en noget sen erkendelse af, at USA ikke længere er en stabil politisk allieret. Derfor giver det mening at se mod de europæiske hovedstæder og EU – der er brug for at udbygge det europæiske samarbejde.